



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvscvla Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis

Marca, Pierre de

Parisiis, 1681

X. De patria Vigilantii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14704

bet judex tradendum esse reum curiae seculari, ut adversus falsarios literarum apostolicarum constituit Innocentius III. in Concilio Lateranensi, cap. *Ad falsior.* De judiciis. & in eodem Concilio adversus haereticos¹, cap. *Excommunicamus.* §. I. De haereticis. Quod in criminibus maiestatis, assassinii, ac in ceteris hujusmodi atrocioribus locum quoque habet; ut docent pragmatici, & nos antiquæ disciplinæ congruere jam docuimus.

D I S S E R T A T I O

De patria Vigilantii.

I. **D**E patria virorum illustrium certasse legimus claras civitates, singulis sibi natales eorum pertinaciter vindicantibus, ut ex splendida illorum fama suam augerent. Longè diverso consilio de Vigilantii patria differendum, qui monstri horrendi instar in ultimas oras à nobis amandandus esset potius quam in Gallianæ ullius urbis civem asciscendus. Sed quia historiæ fides unam præ ceteris veritatem colit, indecorum esset in alias regiones invidiosum nomen refundere; præfertim cum ex hominis unius sacrilegio nulla pars infamiae patrium solum attin-

Aa iij

gat. Vigilantium patria Pampilonensem docuit Ioannes Vasæus in chronicô. Baronius verò Calagurritanum in Hispania teste, ut sibi videtur, locuplete Hieronymo, tam constanter asserit ut acriùs in Gennadium invehatur quod Gallum esse scripscerit in libro de scriptoribus ecclesiasticis cap. xxxv. Nos autem, qui alieni à partium studio, verum profiteri didicimus, Galliæ parenti aborsum istum, seu mavis monstrum cum Hieronymo dicere, adjudicam̄: qui in Galliis quoque harēsim suam publicavit, licet delicatores Hispani Barcinone id factum scribant.

II. Ut probem sententiam meam, vel potiùs Gennadii Massiliensis, adeoque Galli, non remoti ab illis temporibus scriptoris, cuius ideo auctoritatem non erat quod hac in re tam facile Baronius elevaret, nitar Hieronymi testimonio, ex cuius vera interpretatione tota pendet hujus controversiæ definitio. Quæ Gallum faciunt Vigilantium, duo sunt aperi-
tissima loca, quæ nulla cavillatione subverti vel eludi possunt. Qui Calagurritanum in Hispania doceat, unus est locus qui si conniventibus vel potiùs lusciosis oculis inspiciatur, ut favere huic opinioni videtur, ita acriùs intuentibus aliam omnino speciem præfert.

III. Muniamus sententiam nostram
antequam alterius præsidia expugnemus.
In ipso operis adversus Vigilantium exor-
dio ait Hieronymus multa in orbe mon-
stra generata fuisse, quorum aliqua enu-
merat. Mox addit, *Triformem Geryonem*
Hispaniae prodiderunt. *Sola Gallia monstra*
non habuit, sed viris semper fortissimis & elo-
quentissimis abundavit. *Exortus est subito Vi-*
gilantius &c. Nihil disertiùs potuit dici ut
originem hominis, non in Hispania sed in
Gallia quæreremus. Sed liberat nos isto
labore Hieronymus, qui ad ipsos penè
hominis lares nos manu dicit. Saltem
patrinam liquidò ait esse Convenarum
urbem ad radices Pyrenæi : quæ deduc-
tis eò Hispanarum regionum fortiori-
bus viris, à Pompeio Magno condita est,
scilicet ut pacatiorem post discessum suum
relinqueret Hispaniam. Alioqui quod
magnum operæ pretium fecisset, vilem
latronum & grassatorum gregem in Aqui-
tanæ regione includendo. Libuit tamen
Hieronymo, in Vigilantium excandesc-
centi, originis illi contumeliam expro-
brare ; arrepta ex Tito Livio locutionis
occasione, qui aliquoties objurgat His-
panos quod bellantes latrocinia potius
quam militiam exercent. Sic ergo lo-
quitur Hieronymus de Vigilantio : *Nimi-*

Aa iiij

rum respondet generi suo , ut qui de latronum & convenarum natus est semine ; quos Cn. Pompeius , edomita Hispania , & ad triumphum redire festinans , de Pyrenæi jugis depositus , & in unum oppidum congregavit . unde & Convenarum urbs nomen accepit . Deinde ut sciretur quibus ex Hispaniæ populis confusa erat colonorum multitudo qui à Pompeio deducti erant , subjungit elegantem periodum , dummodo levi emendatione juvetur lectio , quæ in editionibus vicio laborat . Huc usque , inquit , latrocinetur contra Ecclesiam Dei , & (lege nec) de Vectonibus , Arebacis , Celtiberisque descendens , incurset Galliarum Ecclesiæ , portetque nequam vexillum Christi , sed insigne diaboli . Ex Vectonum , Arevacorum , & Celtiberorum populis , qui vicini sunt apud Plinium , & fortitudinis fama apud veteres inçlyti , delecti sunt milites , qui descendentes in Aquitaniam , Convenarum urbem incollerent ; atque adeo Vigilantius indidem vetustam originem trahebat . Vnde colligit acriter Hieronymus , si ex origine peti possit auctoritas latrocinii exercendi , coercendam esse Vigilantio deprædandi licentiam & latrocinandi contra Ecclesiam Dei extra urbis suæ sinum , quæ tam infaustis auspiciis dicata est , non autem incurandi ceteras Galliarum Ecclesiæ

vexillo Christi prælato & Christianæ fidei tessera ; cùm potius penes Vigilantium hæreseos auctorem & propagatorem sit insigne diaboli , ementitus ille Christianæ religionis titulus.

IV. Subjungam tertium testimonium, quo & in Gallia ortum Vigilantium & in Galliis venenum suum sparsisse probatur. *Galliae vernaculum hostem sustinent, & hominem moti capit is atque Hippocratis vinculis alligandum sedentem cernunt in Ecclesia.* Vnde quoque conficitur, et si apud Gennadium dicatur Vigilantius parochiæ Ecclesiam rexisse in urbe Barcinonis, id referendum ad prius aliquod tempus. Familiaris fuerat vir iste sanctissimo & nobilissimo viro Paulino Nolano Episcopo , ut patet ex mutuis Paulini & Hieronymi epistolis: qui domo Aquitanus , è Burdegala , Vigilantium Aquitanum quoque è Convenis socium itineris & fortasse ordinationis habere potuit ; eo discrimine , ut hic à Paulino commendatus matriculæ & canoni Barcinonensi sub Presbyteri nomine adscriptus sit , Paulino interim libera & nulli Ecclesiæ adstricta ordinatione collata, quod solis egregiis personis beneficium conferebatur , ut Paulino isti , Hieronymo nostro , & paucis aliis. Ea tempestate fuerit è clero Barcinonensi , ut

testatur Gennadius: videtur tamen postea in Galliarum Ecclesiam aliquam transmigrasse, ubi sedens docebat. quod est Episcoporum & Presbyterorum proprium. Non me latet peregrinis sacerdotibus indultam olim facultatem ut in aliena Ecclesia populum alloquerentur; sed aliquando, non autem munere perpetuo, quod isthic videtur tribui Vigilantio. Id saltem negari non potest, blasphemias a Vigilantio propositas in Galliarum Ecclesiis. Quare dubitandum non est sanctos Presbyteros Riparium & Desiderium Gallos fuisse, non Hispanos, ut vulgo putant, qui dolebant parochias suas vicinia istius fuisse maculatas, ut ait Hieronymus. Vnde quoque colligitur, quod jam dicebam, adscriptum fuisse ille tempestate Vigilantium alicui in Galliis Ecclesiis. Quod altero quoque diferto testimonio probatur: *Quia ad radices Pyrenæi habitas, vicinusque es Iberiæ, Basiliidis antiquissimi heretici & imperita scientia incredibilia portenta prosequeris &c.*

V. Qui Calagurritanum ac proinde Hispanum fuisse Vigilantium existimant, eum proferunt Hieronymi locum qui hominem istum cum claro illo oratore Quintilio committit & Calagurritanum fuisse significat. Porro certum est Quintilia-

ni patriam fuisse Calagurrim in Hispania,
Iste caupo *Calagurritanus*, inquit, & in per-
versum propter nomen viculi mutus *Quintilia-*
nus, miscet aquam vino, & de artificio pri-
fino suæ venena perfidie catholicæ fidei socia-
re conatur. Si aliquid intelligo in dicendi
genere Hieronymiano, cognominem fuis-
se utriusque patriam significat, sed lon-
gissimo inter se differre intervallo; cùm
patria *Quintiliani* sit Calagurris in Hispa-
nia, coloniæ dignitate ornata quondam,
Vigilantii autem sit viculus Calagurris,
nempe propter urbem Convenarum. Vn-
de aliud quoque prodit discrimen, hunc
esse mutum *Quintilianum*, alterum verò
celebrem & insigni eloquentia rhetorem,
Ceterum perstringit ardelionem istum
quod cauponariam exercuerit ea fide qua
solent hujus negotiationis artifices, nem-
pe miscendo aquam vino; quam fraudem
in religionis doctrinam invehere con-
etur, perfidiam genuinæ fidei consociando.
Cauponum illud vitium faceto disticho
insinuat *Martialis*, Iudens in cauponem
Ravennatem, qui fraude collegis suis con-
traria, vinum etiam non rogatus miscebat
aqua ob illius penuriam in urbe Ravenna;
qua paludibus cùm restagneret undique,
limpidæ aquæ scaturiginibus caret.

Callidus imposuit nuper mihi caupo Ravennæ.

Cum peterem mixtum, vendidit ille merum.